

# Czesław Mazur, Stanisław Kalinkowski

---

## Biuletyn patrystyczny

---

Collectanea Theologica 55/2, 149-160

---

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## BIULETYN PATRYSTYCZNY

**ZAWARTOŚĆ:** I. Antyk chrześcijański w publikacjach polskich w r. 1983. Materiały bibliograficzne. II. Antyk chrześcijański w „Przeglądzie Klasycznym” i „Kwartalniku Klasycznym” (1927—1939)\*.

### I. Antyk chrześcijański w publikacjach polskich w 1983 r. Materiały bibliograficzne

W niniejszym przeglądzie bibliograficznym utrzymano układ przeglądów poprzednich. Przy wprowadzonych uzupełnieniach jak i opisach artykułów z czasopism za lata 1980—1982 wydrukowanych w roku 1983 nie stosowano dodatkowych oznaczeń.

#### 1. Teksty

##### A. Antologie

1. *Chrześcijaństwo starożytne (do roku 313)*. Wybór tekstów źródłowych: Jan Drabina. Kraków 1983 Uniwersytet Jagielloński, ss. 123, nlb. 2. (Uniwersytet Jagielloński. Skrypty Uczelniane, nr 460).

2. *Myśl filozoficzna wczesnego chrześcijaństwa od Justyna do Grzegorza z Nazjanzu*. Wybór, wstęp i przypisy Zbigniew Adamski. Wrocław 1983 Uniwersytet Wrocławski, ss. 53, nlb. 2.

3. *Starożytni chrześcijanie wobec otaczającego ich świata*. Wybór tekstów ks. Marek Starowieyski. [W]: *Odpowiedzialni za świat*. Praca zbiorowa pod redakcją L. Baltera SAC. Poznań 1982 Pallottinum, s. 46—70.

4. *Wybór tekstów z filozofii*. Materiały do ćwiczeń z historii filozofii. Cz. 1: *Filozofia starożytna i średniowieczna*. Wybór i opracowanie Krystyna Skuriał. Wrocław 1982. Wyd. Uczelniane AR, ss. 175 (Skrypty Akademii Rolniczej we Wrocławiu, nr 253).

5. „*U źródeł*”. [Fragmenty tłumaczonych tekstów patrystycznych]. Wybór i oprac. Cz. M. „Ład” R. III: 1983, nr 1, s. 6, nr 4, s. 4, nr 9, s. 6, nr 10, s. 4, nr 11, s. 4, nr 13, s. 3.

##### B. Autorzy i teksty

6. [Acta martyrum]. *Akta męczeńskie św. Akacjusza (Acta disputatio-nis s. Achatii)*. Przekład, wstęp i komentarz Andrzej Malinowski. „Vox Patrum” 1983, s. 248—256.

7. [Acta martyrum]. *Męczeństwo św. Genezjusza. (Pogańskie wyszydza-nie sakramentów św.)*. Przekład, wstęp i opracowanie Andrzej Bober. „Vox Patrum” 1983, s. 244—247.

8. *Akathistos, hymn*. Tłumaczył ks. Wojciech Kania. Tarnów 1983. [Nakł. tłumacza]. Drukarnia Narodowa, Zakł. Nr 16, ss. 16. (Głos Tradycji, VI).

---

\* Redaktorem niniejszego biuletynu jest Stanisław Kalinkowski, Warszawa.

9. [Anonymus]: *Przeciw kosterom (Adversus aleatores)*. Przełożył, wstępem i komentarzem opatrzył o. Andrzej Bober SJ. „Vox Patrum” 1983, s. 230—243.
10. [Apokryfy]. *Ujrzeli*. Tłumaczył ks. Marek Starowieyski. „Tygodnik Polski” R. 2: 1983, nr 14, s. 1.
11. Augustyn św.: *Doskonała sprawiedliwość człowieka*. Przetłumaczył, wstępem i komentarzem opatrzył ks. Wacław Eborowicz. Pelplin [1983] Kuria Biskupia, ss. 66.
12. Augustyn św.: *Wybór tekstów*. (Wybór, wstęp i przypisy Z. Adamski). Wrocław 1983, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, ss. 72, nlb. 2.
13. Beda Wielebny: *Historia kościelna ludu angielskiego*. (Fragm.). Tłumaczył z angielskiego Bartłomiej Z b o r s k i. „Ład” R. 3: 1983, nr 34, s. 6.
14. Benedykt św.: *Reguła*. Tekst łacińsko-polski. [Przełożył o. Bernard Turowicz]. Przygotowali Benedyktyni Tynieccy. Tyniec 1983, Nakładem Opatu Tynieckiego, ss. 249, nlb. 3.
15. Eugipiusz: *Żywot św. Seweryna*. (Fragmenty). Przełożył o. Andrzej Bober. „Vox Patrum” 1983, s. 217—229.
16. *Księga Starców (Gerontikon)*. Przekład z greckiego s. Małgorzata Borkowska, OSB. Wstęp i opracowanie ks. Marek Starowieyski. (Indeks rzeczowy zestawil i opracował Czesław Mazur). Kraków 1983, Społ. Inst. Wydawn. „Znak”, ss. 413, nlb. 3, mapa 1.
17. Orygenes: *Homilie o Księdze Jeremiasza, Komentarz do Lamentacji Jeremiasza, Homilie o Księgach Samuela i Księgach Królewskich*. Przekład i opracowanie Stanisław Kalinkowski. Wstęp ks. Emil Stanuła. Warszawa 1983, ATK, ss. 358 (PSP, t. 30).
18. Piotr Chryzolog św.: *Źródło wody żywej*. Homilie wybrane. Przeł. ks. Wojciech Kania. Tarnów 1983 [Nakładem tłumacza]. Druk. Narodowa, Zakł. Nr 16, ss. 40 (*Głos Tradycji*, VIII).
19. Tertulian: *Wybór pism*, II. Wstęp: Cz. Mazur, ks. K. Obrycki i. Opracowanie: ks. W. Myszor, ks. K. Obrycki, ks. E. Stanuła. Przekład: ks. A. C. Guryn, ks. W. Myszor, ks. K. Obrycki, ks. E. Stanuła. Warszawa 1983 ATK, ss. 255, nlb. 1. (PSP, t. 29).
20. Tertulian: *Modlitwa Pańska jest rzeczywiście streszczeniem całej Ewangelii*. Tłumaczył ks. Wojciech Kania. „W Drodze” 1983, nr 12, s. 104—107.

## 2. Dokumenty kościelne

21. Jan Paweł II pż: *List Apostolski „Sanctorum Altrix” Ojca Świętego [...] z okazji 1500 rocznicy urodzin św. Benedykta*. Przełożył ks. Marek Starowieyski. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbiorowa pod redakcją biskupa B. Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 16—29.
22. Jan Paweł II pż: *List Ojca Świętego [...] do biskupów z terenów dawnego Noricum na 1500-lecie śmierci św. Seweryna*. Tłumaczył o. Andrzej Bober SJ. „Vox Patrum” 1983, s. 11—14.
23. Jan Paweł II pż: *Orędzie Ojca Świętego [...] z okazji 1500-lecia urodzin św. Benedykta*. (Przedr. z „Osserv. Romano” R. I: 1981 nr 3, s. 1). [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbiorowa pod red. biskupa B. Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 13—15.
24. Jan Paweł II pż: *Przemówienie w czasie pielgrzymki na Monte Cassino 20 września 1980 r.* [z okazji 1500-lecia urodzin św. Benedykta]. Przełożył ks. Marek Starowieyski. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbiorowa pod redakcją bpa Bogdana Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 30—34.
25. Jan Paweł II pż: *Przemówienie Ojca Świętego [...] do profeso-*

rów i alumnów Instytutu Patrystycznego „Augustinianum”. Tłumaczenie i opracowanie ks. Stanisław Longosz. „Vox Patrum” 1983, s. 21—28.

26. Paweł VI pż: *Przemówienie Ojca Świętego [...] na otwarcie Instytutu Patrystycznego „Augustinianum”*. Tłumaczenie i opracowanie ks. Stanisław Longosz. „Vox Patrum” 1983, s. 15—20.

### 3. Opracowania, bibliografie, recenzje, sprawozdania i komunikaty

Adamski Z., Wybór, wstępy i przypisy, zob.: poz. 2, 12.

27. Aduszkiewicz A.: *Ojcowie Pustyni. O początkach życia zakonnego*. „Ład”, R. 3: 1983, nr 11, s. 5.

28. Aduszkiewicz A.: *Wielebny Beda*. „Ład”, R. 3: 1983, nr 34, s. 6.

29. Andrzejewski R.: *Niektóre ciceroniana u św. Ambrożego z Mediolanu*. „Roczniki Humanistyczne”, T. 29: 1981, z. 3, s. 119—127.

30. Andrzejewski R.: *Zbawczy realizm Eucharystii w nauce Ojców Kościoła*. „Ateneum Kapłańskie”, R. 75: 1983, t. 101, z. 2, s. 179—187.

31. Appel W.: (Rec. z: H. Wójtowicz, *Studia nad Nonnosem*. Lublin 1980). „Eos”, Vol. 70: 1982, fasc. 2, s. 369—373.

32. *Balcanicum II*. [Zapowiedź konferencji *Balkany i Polska w starożytności i średniowieczu*, Poznań 19—21 IX 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 347—348.

Banaszak M.: tł. poz. 144.

33. Bober A.: *Alfred Stüiber (1912—1981)*. „Vox Patrum” 1983, s. 367—371.

34. Bober A.: *Słowo o znalezionym podręczniku patrologii Andrzeja Retkego*. „Vox Patrum” 1983, s. 257—265.

35. Bober A.: *Wujek jako tłumacz świętego Augustyna*. „Vox Patrum” 1983, s. 409—417.

Bober A.: Przekład wstęp i komentarz, zob. poz. 7, 9; wybór i tłumaczenie, poz. 15; tłumaczenie, poz. 22.

Borkowska M.: Przekład poz. 16.

36. Brändle R.: *Problemy działalności społecznej w Kościele starożytnym*. Przełożył Z. Mazurczak. „Vox Patrum” 1983, s. 29—48.

37. Brożek M.: *Heksameron w literaturze antycznej*. „Meander”, R. 38: 1983, nr 1/2, s. 23—28.

38. Brożek M.: *Heksameron w „De laudibus Dei” Drakoncjusza*. „Meander” R. 38: 1983, nr 1/2, s. 101—109.

Czapiga T., współaut. poz. 71.

39. Czerni K.: *Ikonografia Bożego Narodzenia*. „W Drodze” 1982, nr 11/12, s. 97—107.

40. Czerniatowicz J.: *„Evangelium Nicodemi” a Stanislao Marennio carmine graeco scriptum*. „Eos” vol. 71: 1983, s. 167—186.

41. Czerniatowicz J.: *Polskie opracowania greckich Ojców Kościoła w XVI i XVII wieku*. „Vox Patrum” 1983, s. 418—443.

42. Czerniatowicz J., Mazur Cz.: *Recepcja antyku chrześcijańskiego w Polsce. Materiały bibliograficzne*. T. I: XV—XVIII w. Cz. 2: *Problemy doktrynalne i historia wczesnego chrześcijaństwa*. Lublin 1983, TN KUL, ss. XVI, nrb. 2, 190.

43. Czesz Bogdan: *Aspekt historiozoficzny w dziełach Laktancjusza*. „Poznańskie Studia Teologiczne”. T. 4: 1983, s. 75—82.

44. Czesz B.: *Fakt Miłosierdzia Bożego i jego przejawy w życiu św. Augustyna na podstawie „Wyznań”*. [W:] *Postanie Miłosierdzia Bożego*. Praca zbiorowa pod redakcją Sióstr Jezusa Miłosiernego. Gorzów Wielkopolski 1981, s. 59—76.

45. Czesz B.: *Hagiografia łacińska w IV—VII wieku*. [Sprawozdanie z sympozjum, Rzym 5—7 V 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 499—501.
46. Czesz Bogdan: *Krew i antropologia biblijna w liturgii*. [Sprawozdanie z sympozjum, Rzym 21—26 XI 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 501—503.
47. Dobrzeniecki T.: *Chrystus — „świecącą gwiazdą poranną”*, (Ap 22, 16) *we wczesnochrześcijańskiej literaturze i sztuce*. „Vox Patrum” 1983, s. 49—63.
- Drabina J., wybór i oprac., zob. poz. 1.
48. Drączkowski F.: *Agape — istota chrześcijaństwa według Klemensa Aleksandryjskiego*. „Studia Pelplińskie”. T. 11: 1980, s. 101—127.
49. Drączkowski F.: *Idee pedagogiczne Klemensa Aleksandryjskiego*. „Vox Patrum” 1983, s. 64—80.
50. Drączkowski F.: *Kościół-agape według Klemensa Aleksandryjskiego*. Lublin 1983. Red. Wyd. KUL, ss. 202, nb. 2 (KUL Wydział Teologiczny. Rozprawa habilitacyjna).
51. Drączkowski F.: *Święty Seweryn apostoł Noricum*. „Vox Patrum” 1983, s. 81—87.
52. Dziasek F.: (Rec. z: J. M. Szymusiak, M. Starowieyski: *Słownik wczesnochrześcijańskiego piśmiennictwa*. Poznań 1971). „Poznańskie Studia Teologiczne”. T. 4: 1983, s. 83—89.
53. [Dziewiąty] IX Kongres Patrystyczny [Oxford 5—10 IX 1983, zapowiedź]. „Vox Patrum” 1983, s. 345—347.
54. Dziegiel L.: *O starożytnym Kościele nestorian i jego spadkobiercach*. „Znak” R. 35: 1983, nr 1, s. 36—40.
55. Eborowicz W.: *Funkcja modlitwy w homiliach św. Augustyna*. „Studia Pelplińskie”. T. 11: 1980, s. 97—100.
56. Eborowicz W.: *La première manifestation de l'influence posthume de St. Augustin*. „Filosofia Oggi”. A. 6: 1984, N. 4, s. 473—481.
57. Eborowicz W.: *La procession du St. Esprit d'après le IIème concile oecuménique de 381 dans le cadre du magistère et de la théologie de l'époque*. „Lateranum N. S.” A. 47: 1981, N. 2, s. 380—412.
58. Eborowicz W.: *Pielgrzymki w ocenie św. Augustyna*. „Studia Pelplińskie”. T. 11: 1980, s. 89—95.
- Eborowicz W.: przekład i wstęp, zob. poz. 11.
59. Eckmann A.: *Problemy biblijne i społeczno-polityczne w liście św. Augustyna do Marcelina*. „Vox Patrum” 1983, s. 88—104.
60. Eckmann A.: *Stosunek pogaństwa do chrześcijaństwa w korespondencji i pismach św. Augustyna*. „Roczniki Humanistyczne”. T. 29: 1981, z. 3, s. 93—108.
61. Filarska B.: *Początki architektury chrześcijańskiej*. Lublin 1983, TN KUL, ss. 298. (Źródła i Monografie TN KUL, 112).
62. Filipek F., Młotek A.: *Postawa chrześcijan IV i V wieku wobec kultury antycznej*. „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne”. T. 29: 1982, z. 3, s. 5—20.
63. Garonne G. M. kard.: *O Ojcach Kościoła i o kolekcji „Sources Chrétiennes”*. [Przemówienie z 15 III 1973 r.]. Tłumaczyła Janina Starowieyska. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 2, s. 145—148.
64. Gładyszewski L.: *Chrystologiczna czy maryjna homilia Hezychiusza*. „Studia Gnesnensia”. T. 5: 1979/1980, s. 245—268.
65. Gładyszewski L.: *Die Marienhomilien des Hesychius von Jerusalem*. „Studia Patristica”. Bd. 17: 1982, s. 93—96.
66. Gładyszewski L.: *Rufina katacheza symbolu*. „Studia Gnesnensia”. T. 6: 1981, s. 9—64.
67. Górny J. J.: *Aspekty społeczne synodów kartagińskich IV i V w. (do 430 r.) na tle istniejących w Afryce Północnej problemów społecznych*. „Studia Warmińskie”. T. 18: 1981, s. 579—592.
68. Górny J. J.: *Udział wspólnot monastycznych w rozwoju życia*

intelektualnego i ascetycznego Kościoła na przełomie IV—V w. w świetle pism św. Hieronima. „Studia Warmińskie”. T. 18: 1981, s. 537—578.

69. Gruszka P.: *Die Ansichten über das Sklaventum in den Schriften der kappadozischen Kirchenväter*. „Acta Universitatis Wratislaviensis No 598. Antiquitas” X: 1983, s. 107—118.

70. Grzywaczewski J.: *Polemika antygnostycka w „De Trinitate” Nowacjana*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 1, s. 138—140.

71. Grzywaczewski J., Czapiga T.: *Ojcowie Kościoła a kultura polska. Udział Sekcji Patrystycznej w Kongresie Teologów Polskich* [Lublin 14—16 IX 1983. Sprawozdanie]. „Vox Patrum” 1983, s. 479—482.

Guryn C. A.: tłumaczenie, zob. poz. 19.

72. *Habilitacje z dziedziny patrologii*. „Vox Patrum” 1983, s. 355.

73. Hanelt T.: *Jerozolima i jej najstarsze zabytki chrześcijańskie. Szkic historyczno-archeologiczny*. „Studia Gnesnensia”. T. 5: 1979/1980, s. 269—296.

74. Hoever H. H.: *Zywoty świętych Pańskich na każdy dzień roku*. Według Kalendarza Rzymskiego. Przeł. Zbigniew Pniewski. Olsztyn 1983, Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne, ss. 488.

Hryniewicz W.: Wprowadzenie, zob. poz. 94.

75. J. C.: *O miłości chrześcijańskiej*. (Rec. z: F. Drączkowski, *Kościół — agape według Klemensa Aleksandryjskiego*. Lublin 1983). „Słowo Powszechne”. R. 37: 1983, nr 211, s. 5.

76. Jabłoński A.: *Protokół z zebrania sprawozdawczo-wyborczego Sekcji Patrystycznej* [14—15 IX 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983 s. 482—486.

77. Jakub de Voragine: *Złota legenda*. Wybór. Tłumaczyła z j. łac. Janina Pleziowa. Wyboru dokonał, wstępem i przypisami opatrzył Marian Plezia. Wyd. 2 zmienione. Warszawa 1983, I. W. PAX, ss. 638. nlb. 2.

78. Jankowski A.: *Praca u mnichów. Wieczysta aktualność więzi „ora et labora”*. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbiorowa pod redakcją bpa Bohdana Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 287—299.

79. Jankowski A.: *Modlitwa mnichów i jej biblijne uzasadnienie*. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbiorowa pod red. bpa B. Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 231—254.

80. Janicki K.: *Jubileusz św. Benedykta*. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbiorowa pod red. bpa B. Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 9—11.

81. Jastrzębowska E.: *Clitunnotempel bei Spoleto*. „Eos” vol. 70: 1982, fasc. 2, s. 331—337.

82. Jastrzębowska E.: *La basilique des Apôtres à Rome — fondation de Constantin ou de Maxence?* [W]: *Mosaïque recueil d'hommages à Henri Stern*. Paris 1983. Editions Recherche sur les Civilisation, s. 223—229, il.

83. Jastrzębowska E.: *Salomonie, przewyższyłem ciebie! Justyniańska Hagia Sophia w Konstantynopolu*. „Mówią Wieki” R. 26: 1983, nr 2, s. 6—8, il.

84. Jastrzębowska E.: *Untersuchungen zum christlichen Totenmahl aufgrund der Monumente des 3. und 4. Jahrhunderts unter der Basilika des hl. Sebastian in Rom*. Frankfurt a/M. 1981. Peter D. Lang, ss. 271, nlb. 1, il. (Europäische Hochschulschrift, 38).

85. Jastrzębowska E.: (Rec. z: *Apokryfy Nowego Testamentu*. Pod red. ks. M. Starowieyskiego. T. 1: *Ewangelie apokryficzne*. Lublin 1980). „Studia Źródłoznawcze”. T. 27: 1983, s. 246—247.

86. Jastrzębowska E.: (Rec. z: *Apokryfy Nowego Testamentu*. Pod red. M. Starowieyskiego. T. 1, Lublin 1980). „Byzantinische Zeitschrift” 1983, s. 51—52.

87. Jonecko A.: *Bazyli Wielki z Cezarei Kapadockiej i jego działalność*

w dziedzinie szpitalnictwa i opieki społecznej. „Zdrowie Publiczne”. T. 93: 1982, z. 12, s. 595—600.

88. Jundziłł J.: „Okrutne morze” w ujęciu Rzymian okresu Cesarstwa. „Meander”. R. 38: 1983, nr 7/8, s. 243—251.

89. Kaczanowicz W.: *Brytania i Irlandia w opisie Bedy Czcigodnego*. „Historia i Współczesność. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach”. Nr 525. T. 6: 1982, s. 65—76.

90. Kalinkowski S.: *Pneumatologia Orygeneses*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 1, s. 43—56.

Kalinkowski S.: Przekład i oprac., zob. poz. 17.

91. Kania W.: *Król Jan III Sobieski — żarliwy czytelnik pism Ojców Kościoła*. „Vox Patrum” 1983, s. 451—454.

92. Kania W.: *Pielgrzymki w czasach Ojców Kościoła*. „Tarnowskie Studia Teologiczne”. T. 9: 1983, s. 52—59.

Kania W.: Przekład i oprac., zob. poz.: 8, 18, 20.

93. Klinger J.: *O istocie prawostawia*. Wybór pism. Do druku przygotowała M. Klinger, H. Paprocki. Wprowadzenie W. Hryniewicz. Warszawa 1983. I. W. PAX, ss. 545, nlb. 1, tabl. k. nlb. 5.

Klinger M.: oprac., zob. poz. 94.

94. *Kongres Teologów Polskich [Lublin 14—16 IX 1983, zapowiedź]*. „Vox Patrum” 1983, s. 343—345.

95. Kopeć J. J.: *Ks. Prof. Dr Wacław Schenk — znawca antyku chrześcijańskiego*. „Vox Patrum” 1983, s. 359—367.

96. Kowalczyk S.: *Poznanie religijno-mistyczne Boga w pismach św. Augustyna*. „Vox Patrum” 1983, s. 105—124.

97. Kowalczyk S.: *Wolność w nauce św. Augustyna*. „Chrześcijanin w Świecie”. R. 15: 1983, nr 3, s. 1—11.

98. Kotula T.: *Poimt de vue sur el christianisme Nord-Africain a l'Époque du Bas-Empire*. [W:] *Miscellanea Historiae Ecclesiasticae*. VI: *Congres de Varsovie 1978*. Section I. Bruxelles 1983, s. 116—120.

99. Longosz S.: *Colloquium Origenianum III* [Manchester 7—12 IX 1981, sprawozdanie]. „Vox Patrum” 1983, s. 290—294.

100. Longosz S.: *40 lat „Sources Chrétiennes” 1942—1982*. „Vox Patrum” 1983, s. 351—354.

101. Longosz S.: *Duch Święty w katechezie patrystycznej*. [Sprawozdanie z sympozjum, Rzym 6—7 III 1982 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 300—302.

102. Longosz S.: *Komunikaty*. „Vox Patrum” 1983, s. 355—358.

103. Longosz S.: *Ks. Dr Jerzy Langman (1903—1982)*. „Vox Patrum” 1983, s. 371—372.

104. Longosz S.: *Międzynarodowe sympozjum o tradycji enkratei [Mediolan 20—23 IV 1982, sprawozdanie]*. „Vox Patrum” 1983, s. 286—290.

105. Longosz S.: *Międzynarodowy Kongres Pneumatologów [Watykan 22—26 III 1982 r.]*. „Vox Patrum” 1983, s. 302—304.

106. Longosz S.: *Muzyka w ocenie wczesnochrześcijańskich pisarzy*. „Musica Antiqua”. R. 6: 1982, s. 355—388.

107. Longosz S.: *Przegląd [zawartości] czasopism*. „Vox Patrum” 1983, s. 373—394.

108. Longosz S.: *Rok świętego Seweryna*. „Vox Patrum” 1983, s. 296—299.

109. Longosz S.: *Sympozjum o odkrytych listach św. Augustyna [20—21 IX 1982 r., sprawozdanie]*. „Vox Patrum” 1983, s. 294—295.

110. Longosz S.: *Wulfila — propagator kultury chrześcijańskiej w starożytnej Mezji i Tracji*. „Vox Patrum” 1983, s. 125—159.

111. Longosz S.: *Wywiad dla Radia Watykańskiego na temat „Vox Patrum” (28 X 1983 r.)*. „Vox Patrum” 1983, s. 495—499.

112. Longosz S.: *Sprawozdanie z działalności Sekcji Patrystycznej (1977—1983)*. „Vox Patrum” 1983, s. 486—489.

113. Longosz S.: (Rec. z: *Głos Tradycji*. T. I—VII. Tł. i oprac. ks. Wojciech Kania. Tarnów 1980—1983). „Vox Patrum” 1983, s. 272—280.  
Longosz S.: tłumaczenie i oprac., zob. poz. 25, 26.
114. Luft A.: *Funkcja i treści sztuki wczesnochrześcijańskiej i średnio-wiecznej*. „Warszawskie Studia Teologiczne”. T. 1: 1983, s. 231—257.
115. Malinowski A.: *Balcanicum II* [Sprawozdanie z sympozjum, Poznań 19—20 IX 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 503—504.
116. Malinowski A.: *Komisja Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL*. „Vox Patrum” 1983, s. 281—286.  
Malinowski A.: przekład, wstęp i komentarz, zob. poz. 6.
117. Małunowiczówna L.: *La tradition littéraire païenne dans la consolation grecque chrétienne du IV siècle*. [W:] *Miscellanea Historiae Ecclesiasticae*. VI: *Congres de Varsovie 1978*. Section I. Bruxelles 1983, s. 312—324.
118. Marczewski M.: *Rodzina w Kościele starożytnym*. [Sprawozdanie z sympozjum, Lublin 24—25 IX 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 489—494.
119. Mazur Cz.: *Antyk chrześcijański w publikacjach polskich za rok 1980. Materiały bibliograficzne*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 2, s. 148—155.
120. Mazur Cz.: *Sobór Efeński 431 r. w publikacjach polskich*. [Prze-gład bibliograficzny]. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 1, s. 133—138.
121. Mazur Cz.: *Teksty łacińskich Ojców Kościoła w zbiorach polskich okresu Średniowiecza i Odrodzenia*. „Vox Patrum” 1983, s. 455—466.
122. Mazur Cz.: (Rec. z: W. Kania, *Świadkowie Tradycji. Rys. patrystyczny*. Tarnów 1982). „Vox Patrum” 1983, s. 269—272.  
Mazur Cz.: wybór i oprac., zob. poz. 5; indeksy rzeczowe, zob. poz. 16; bibliogr., zob. poz. 19, współaut. bibliogr. zob. poz. 42.
- Mazurczak Z.: przekład poz. 36.
123. Meller K.: (Rec. z: *Apokryfy Nowego Testamentu*. Pod red. ks. M. Starowieyskiego. T. I: *Ewangelie apokryficzne*. Lublin 1980). „Studia Źródłoznawcze”. T. 27: 1983, s. 246—247.
124. Miazek J.: *Czytania patrystyczne i hagiograficzne*. „Ateneum Ka-piańskie”. R. 75: 1983, t. 101, z. 1, s. 61—76.
125. Mirewicz J.: *Współtwórcy i wychowawcy Europy*. Wyd. 2, Kra-ków 1983. Wyd. Apostolstwa Modlitwy, ss. 329, nlb. 2 [Wyd. 1: *Zapomniani współtwórcy Europy*. Londyn 1976, *Wychowawcy Europy*. Londyn 1981].
126. Młotek A.: *Aktualne wartości dawnej praktyki pokutnej w Ko-sciele*. „Chrześcijanin w Świecie”. R. 14: 1982, nr 9, s. 49—63.  
Młotek A.: współaut. poz. 62.
127. Mokrzycki B.: *Katechumenat wczesnochrześcijański*. „Communio”. R. 3: 1983, nr 1, s. 9—27.  
Myszor W.: przekład i oprac., zob. poz. 19.
128. Naldini M.: *In margine alle „Lettere cristiane” nei papiri*. „The Journal of Juristic Papirology”. Vol. 19: 1983, s. 163—168.
129. Nawrocka A.: *Teoantropocentryzm etyki św. Ambrożego*. „Studia Philosophiae Christianae”. R. 19: 1983, nr 2, s. 186—202.  
Niklewiczówna K.: tłumaczenia poz. 132.
130. Obrycki K.: *Świadectwa o korespondencji św. Pawła apostoła i Seneki*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 4, s. 161—164.  
Obrycki K.: wstęp, przekład i oprac. poz. 19.
131. Ołędzka-Frybesowa A.: *Stońce gwiaździstego nieba*. [Sztuka sakralna Rawenny]. „Znak”. R. 35: 1983, nr 5/6, s. 921—939.
132. Ortiz de Urbina I.: *Maryja w patrystyce syryjskiej*. Wprowa-dzenie, opracowanie i bibliografia ks. M. Starowieyski. Tł. K. Nikle-wiczówna, M. Starowieyski. „Częstochowskie Studia Teologiczne” T. 11: 1983, s. 95—171.  
Paprocki H.: oprac. poz. 94.



133. Pieszczoch Sz.: *Nad genezą teologii Pelagiusza*. „Studia Gnesnensia”. T. 5: 1979/1980, s. 227—244.  
 Plezia M.: Wybór, wstęp i przypisy, zob. poz. 77.  
 Pleziowa J.: tłumaczenie poz. 77.  
 Pniewski Z.: tłumaczenie poz. 74.
134. Potok T.: „Prawdziwe słowo” Celsusa. „Meander”. R. 38: 1983, nr 1/2, s. 55—70.
135. Próchniak D.: „Historia Armenii” Agathangelosa jako źródło do poznania chrześcijańskich dziejów Armenii. „Vox Patrum” 1983, s. 160—175.
136. Przybyszewski B.: XI Międzynarodowy Kongres Archeologii Chrześcijańskiej [8—15 IX 1985 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 507.
137. Rakosnik H.: *Świnie św. Antoniego przynosiły wyzdrowienie*. „Przegląd Hodowlany”. R. 51: 1983, nr 11, s. 29—32, il.
138. Reczek J.: *Gnostycy z Nag Hammadi*. „Ruch Biblijny i Liturgiczny”. R. 36: 1983, nr 2, s. 137—143.
139. Redakcja: *Posiedzenie Zarządu Sekcji Patrystycznej* [24 XI 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 504—506.
140. *Rodzina wczesnochrześcijańska i jej zadania*. [Zapowiedź sympozjum, Lublin 24—25 XI 1983 r.]. „Vox Patrum” 1983, s. 348—349.
141. Rosiński P.: *Najwcześniejsze formy krzyża Chrystusowego*. „Vox Patrum” 1983, s. 176—189.
142. Salamon M.: *Historycy epoki upadku Cesarstwa Rzymskiego (schytek IV — pierwsza połowa VIII wieku)*. „Historia i Współczesność. Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach”. Nr 525. T. 6: 1982, s. 45—64.  
 Salij J.: tł. poz. 164.
143. Salmeri R.: *Problem źródeł w dziele Jordanesa „De origine actibusque Getarum”*. „Studia Historyczne”. R. 26: 1983, z. 2, s. 179—196.
144. Scheffczyk L.: *Chalcedon dzisiaj*. Tł. M. Banaszak. „Communio”. R. 3: 1983, nr 3, s. 65—78.
145. Schenk W.: *Zarys historyczny rozwoju Liturgii Godzin. Kapłańskich*. R. 75: 1983, t. 100, z. 3, s. 349—357.
146. Szaniecki P.: *Święty Benedykt*. Poznań 1983, „W Drodze”, ss. 116, nrb. 4.  
 Skuriat K.: wybór i oprac., zob. poz. 4.  
 Stanula E.: wstęp, zob. poz. 17; przekł. i oprac., zob. poz. 19.  
 Starowieyska J.: tł. poz. 63.
147. Starowieyski M.: *II Symposium Nazianzenum (Lowanium, 26—28 VIII 1981 r.)*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 1, s. 142—143.
148. Starowieyski M.: *Encyklopedia zakonna* [Dizionario degli Istituti di Perfezione. Vol. I—V]. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 1, s. 140—142.
149. Starowieyski M.: *Les apocryphes chez les écrivains du IVe siècle*. [W:] *Miscellanea Historiae Ecclesiasticae*. VI: *Congres de Varsovie*, 1978. Sectin I. Bruxelles 1983, s. 132—141.
150. Starowieyski M.: *Les problèmes de systématisation et d'interprétation des évangiles apocryphes*. „Studia Patristica”, Bd. 17: 1982, s. 731—737.
151. Starowieyski M.: *V Międzynarodowe Kolokwium poświęcone św. Grzegorzowi z Nyssy (Moguncja, 6—10 września 1982 r.)*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 4, s. 168—171.
152. Starowieyski M.: *Ostatnie tomy „Sources Chrétiennes” [250—294]*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 2, s. 143—145.
153. Starowieyski M.: *Początki monastycyzmu zachodniego*. „Warszawskie Studia Teologiczne”. T. 1: 1983, s. 258—283.
154. Starowieyski M.: *Starożytni chrześcijanie wobec otaczającego*

ich świata. [W]: *Odpowiedzialni za świat*. Praca zbior. pod red. L. Baltera SAC. Poznań 1982, Pallottinum, s. 34—46.

155. Starowiejski M.: *Tomy patrystyczne w „Spicilegium Sacrum Lovaniense”*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 4, s. 159—161.

Starowiejski M.: wybór i tł. poz. 3; tł. poz. 10, 21, 24; wstęp, oprac. i bibliogr. poz. 16, 132.

156. Stopniak F.: *U źródeł chrześcijaństwa*. Archeologia. Warszawa 1982, Instytut Prasy i Wydawnictw „Novum”, ss. 294, nlb. 2.

157. *Streszczenia prac dyplomowych z dziedziny antyku chrześcijańskiego*. „Vox Patrum” 1983, s. 314—336.

158. Strzelczyk Jerzy: *Iroszkocki biskup w Salzburgu. Problem antypodów i „kosmografia” Aethicusa z Istrii*. „Przegląd Historyczny”. T. 74: 1983, z. 2, s. 221—236.

159. Strzelczyk J.: (Rec. z: G. Kempers, *Personengeschichtliche Studien zum Westgotenreich in Spanien*. Münster 1979). „Eos” vol. 70: 1982, fasc. 1, s. 171—175.

160. Strzelczyk J.: (Rec. z: *Visigothic Spain*. Oxford 1980). „Rocznik Historyczny”. R. 48: 1982, s. 158—162.

161. Swatek J.: *Pastor bonus et mansuetus. Życie i działalność naukowo-duszpasterska ks. prof. dra hab. Wacława Schenka (1913—1982)*. „Colloquium Salutis” [T.] 15: 1983, s. 277—292.

162. Szulc F.: *Wkład Jean Daniélou do badań nad judeochrześcijaństwem*. „Summarium. Sprawozdania TN KUL”. Nr 9/29 za rok 1980. Lublin 1983, s. 149—156.

163. Szulc F.: (Rec. z: G. Strecker, *Das Judenchristentum in den Pseudoklementinen*. 2. Aufl. Berlin 1981). „Vox Patrum” 1983, s. 266—269.

164. Śrutwa J.: *Praca starożytnym chrześcijaństwie afrykańskim*. Lublin 1983. Wyd. TN KUL, ss. 325, nlb. 1 (Rozprawy Wydziału Teologiczno-Kanonicznego, 64).

165. Śrutwa J.: *Synod akwilejski 381 — zachodni odpowiednik Soboru Konstantynopolskiego I*. „Vox Patrum” 1983, s. 190—199.

166. *Tematy prac magisterskich i doktorskich z dziedziny antyku chrześcijańskiego pisanych w roku akad. 1982/83*. „Vox Patrum” 1983, s. 340—342.

167. Tomasz z Akwinu św.: *Ewangelia Ojców Kościoła*. Wyboru i przekładu dokonał Jacek Salij. Kraków 1983, Społ. Inst. Wyd. „Znak”. ss. 265, nlb. 3.

168. [Trzeci] *III Kongres Studiów Koptyjskich*. [Warszawa 23—28 VIII 1984, zapowiedź]. „Vox Patrum” 1983, s. 349—350.

169. Turowicz B.: *Ideał benedyktyński*. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbior. pod red. bpa B. Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 219—230.

Turowicz B.: przekład poz. 14.

170. Urbaniak K.: *Ikografia nubijskiego przedstawienia św. Onufrego z katedry w Faras*. „Collectanea Theologica”. R. 53: 1983, fasc. 4, s. 167—168.

171. *Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu*. Pod red. E. Wipszyckiej. T. 1. [Wyd. 3]. Warszawa 1983, PWN, ss. 374, nlb. 2, tabl. nlb. 20. map 2.

172. Van Oost K.: *Św. Benedykt mąż Boży i pedagog*. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbior. pod red. bpa B. Bejze. Warszawa 1981. Wyd. SS. Loretanek, s. 35—49.

173. „Vox Patrum” u Ojca Świętego Jana Pawła II. „Vox Patrum” 1983, s. 495.

174. Waloszczyk K.: *W poszukiwaniu szczęścia. Wartość i dobro myśli św. Augustyna*. „Kierunki”. R. 29: 1983, nr 45, s. 4.

175. Wipszycka Ewa: *La Chiesa nell’Egitto del IV secolo: le strut-*

*ture ecclesiastice*. [W]: *Miscellanea Historiae Ecclesiasticae*. VI: *Congres de Varsovie*, 1978. Section I. Bruxelles 1983, s. 182—201.

176. Wirpszanka S.: *Aktualność Reguły św. Benedykta w dzisiejszych czasach*. [W]: *Modlitwa i praca*. Praca zbior. pod red. bpa B. Bejze. Warszawa 1981, Wyd. SS. Loretanek, s. 181—212.

177. Witkowski L.: *Ethos muzyczne w traktacie Augustyna z Tagaste „De musica”*. „*Musica Antiqua*”. R. 6: 1982, s. 479—498.

178. Wojdecki W.: *Wpływ pism Ojców Kościoła na teorię i praktykę kaznodziejską w Polsce w XIX w.* „*Vox Patrum*” 1983, s. 467—478.

179. Woźniak J.: *IV Symposium Syriacum*. [Groningen 10—12 IX 1984, zapowiedź]. „*Vox Patrum*” 1983, z. 5, s. 506—507.

180. Wójtowicz H.: *Ks. Władysław Wójcik. Kielecki filolog klasycysty (zm. 2 V 1983 r.)*. „*Vox Patrum*” 1983, s. 509—516.

181. *Wykaz prac śp. prof. Leokadii Matunowiczówny z dziedziny antyku chrześcijańskiego*. „*Vox Patrum*” 1983, s. 305—308.

182. *Wykaz prac magisterskich z dziedziny antyku chrześcijańskiego powstałych na Sekcji Filologii Klasycznej KUL*. „*Vox Patrum*” 1983, s. 309—313.

183. *Zapowiedzi wydawnicze [z zakresu badań nad antykiem chrześcijańskim]*. „*Vox Patrum*” 1983, s. 337—340.

Zborski B.: tł. poz. 13.

184. Zięba J.: *Łaska Boża i wolna wola jako komponenty pokuty według Jana Kasjana*. „*Studia Pelplińskie*”. T. 11: 1980, s. 163—175.

185. Ziółkowski A.: *Wizja Konstancyi. Reinterpretacja*. „*Vox Patrum*” 1983, s. 200—215.

186. Ziółkowski Z.: (Rec. z: F. Drączkowski, *Kościół-agape według Klemensa Aleksandryjskiego*. Lublin 1983). „*Kierunki*”. R. 29: 1983, nr 42, s. 11.

Czesław Mazur, Warszawa

## II. Antyk chrześcijański w „Przeglądzie Klasycznym” i „Kwartalniku Klasycznym” (1927—1939 r.)

W niniejszym zestawieniu bibliograficznym zgromadzono opisy publikacji dotyczących wczesnego chrześcijaństwa zamieszczanych w redagowanych przez R. Gansinca (podpisującego się wówczas: Ganszyniec) „Kwartalniku Klasycznym” (R. 1: 1927 — R. 8: 1934) i „Przeglądzie Klasycznym” (R. 1: 1935 — R. 5: 1939). Z wielu możliwych form układu zebranego materiału zastosowano układ alfabetyczny według nazwisk autorów artykułów i recenzji oraz nazwisk tłumaczy, gromadząc w jednym miejscu prace jednego autora.

1. Birkenmajer J. (tłum.): *Św. Grzegorz z Nazjanzu, O dwóch testamentach i o zjawieniu się Chrystusa*. „*Kwart. Klas.*” R. 5: 1931, nr 1, s. 51—53.

2. Birkenmajer J. (tłum.): *Sekwencja Wielkanocna (Victimae Paschali laudes)*. „*Przegl. Klas.*” R. 4: 1938, nr 2, s. 156.

3. Bulas K.: (Rec. z: S. J. Gąsiorowski, *Późnohellenistyczne i wczesnochrześcijańskie tkaniny egipskie w zbiorach polskich*. „*Prace Komisji Historii Sztuki*”. T. 4 i odbitka: Kraków 1928, ss. 62). „*Kwart. Klas.*”. R. 3: 1929, nr 1, s. 92.

4. [Chodaczek] Wł. Ch.: (Rec. z: *Vitae Patrum. Kritische Untersuchungen über Text, Syntax und Wortschatz der spätlateinischen Vitae Patrum*. Von A. H. Salonius. Lund 1920 C. W. K. Gleerup, ss. 456). „*Kwart. Klas.*” R. 1: 1927, nr 4, s. 341—343.

5. Chodaczek Wł. (Rec. z: *S. Benedicti Regula Monachorum* hrsg

und philologisch erklärt von B. Lindenbauer OSB. Metten 1922, Verlag des Benedictinerstiftes, ss. 446). „Kwart. Klas.” R. 1: 1927, nr 4, s. 343—344.

6. [Ganszyniec R.] R. G.: (Rec. z: S. Witkowski, *Epigraphische Studien zu den griechischen Inschriften Syriens*. Le Caire 1934). „Przegl. Klas.” R. 1: 1935, nr 3, s. 182—186.

7. [Ganszyniec] R. G.: (Rec. z: L. Małunowicz, *De ara Victoriae in curia Romana quomodo certatum sit*. Wilno 1937). „Przegl. Klas.” R. 3: 1937, nr 9/10, s. 822—824.

8. [Ganszyniec] R. G.: (Rec. z: B. Jasinowski, *O cywilizacji wschodniochrześcijańskiej*. Lublin 1937, ss. 31). „Przegl. Klas.” R. 5: 1939, nr 1/2, s. 132—133.

9. Gieysztor A.: (Rec. z: K. Voigt, *Staat und Kirche von Konstantin dem Grossen bis zum Ende der Karolingerzeit*. Stuttgart 1936, ss. X, 460). „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 4/7, s. 213—217.

10. Gieysztor A.: (Rec. z: Bede. *His life, times and writings. Essays in commemoration of the twelfth centenary of his death* edited by A. H. Thompson. Oxford 1935, Clarendon Press, ss. XVI, 277). „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 4/7, s. 218.

11. Gładysz B.: *Rym w poezji Seduliusza*. „Kwart. Klas.” R. 4: 1930, nr 1/2, s. 77—84.

12. Gładysz B.: (Rec. z: F. J. E. Raby, *A History of christian-latin Poetry from the beginnings to the close of Middle Ages*. London 1938). „Kwart. Klas.” R. 3: 1939, nr 4, s. 529—531.

13. Gładysz B.: (Rec. z: U. Moricca, *Storia della letteratura latina cristiana*. Vol. I—II. Torino 1925—1928, Societa Editrice Internazionale, ss. XI, 687 + 143). „Kwart. Klas.” R. 5: 1931, nr 2, s. 274—276.

14. Gładysz B.: (Rec. z: N. Schoeps, *Sedulius Paschale Carmen*. Boek I en II Ingeleid, vertaald en toegelicht. Vrije Universiteit to Amsterdam 1938 Delft, ss. 185). „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 10, s. 741—742.

15. J. St. [?]: *Fragment piątej Ewangelii* [wiadomość o:] „Przegl. Klas.” R. 1: 1935, nr 4, s. 447—448.

16. Karniejew A. [obecnie: Dworakowska A.] (Rec. z: R. Farney, *La religion de l'empereur Julian et la mysticisme de son temps*. Paris 1934, ss. 148). „Przegl. Klas.”, r. 2: 1936, nr 7/8, s. 645—646.

17. Karniejew A.: (Rec. z: L. Bielar, *Theios aner*. Bd. I: *Das Bild des „göttlichen Menschen” im Spätantike und Frühchristentum*. Wien 1935 Höfels, ss. XVI, 150). „Przegl. Klas.” R. 3: 1937, nr 1/4, s. 158—160.

18. Karniejew A.: (Rec. z: L. Bielar, *Theios aner*. Bd. II: *Ausführungen und Interpretationen*. Wien 1936 Höfels, ss. 130). „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 4/7, s. 116—119.

19. Karniejew A.: (Rec. z: H. Emonds, *Oligarchenrevolte zu Megara im Jahre 375 und der Philosoph Ichthyas bei Tertullian* Apol. 46, 16. „Rheinisches Muesum” 86: 1937, s. 181—191). „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 4/7, s. 79—80.

20. Karniejew A.: (Rec. z: St. Więckowski *Z dziejów ostatniej reakcji pogańskiej w Rzymie starożytnym*. „Przegl. Klas.” 1937, s. 27—78). „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 4/7, s. 128—129.

21. Kowalkowski A. (tłum.): *Venantius Fortunatus, O święcie Wielkanocy*. „Przegl. Klas.” R. 1: 1935, nr 4, s. 204.

22. Lenkowski S.: *Hypatia i jej epoka*. „Kwart. Klas.” R. 4: 1930, nr 3, s. 361—389, nr 4, s. 473—489.

23. Majewski K.: *Ampułka św. Menasa z Fajum*. „Przegl. Klas.” R. 5: 1939, nr 3/5, s. 303—311.

24. Miłułka W.: (Rec. z: S. Szydelski, *Hellenizm a chrześcijaństwo*. „Ateneum Kapłańskie” 1938, t. 41). „Przegl. Klas.” R. 5: 1939, nr 3/5, s. 400—401.

25. Pilch S.: *Nowe badania nad powstaniem Bogurodzicy*. [Związki

z greckimi hymnami wczesnochrześcijańskimi]. „Przegl. Klas.”. R. 3: 1937, nr 1/4, s. 228—231.

26. [Rudniewa] T. R.: (Rec. z: P. Labriolle, *La réaction païenne. Etude sur la polémique antichrétienne du er au VI<sup>e</sup> siècle*. Paris 1934). „Przegl. Klas.”. R. 2: 1936, nr 7/8, s. 644—645.

27. Rudniewa T.: (Rec. z: M. Simon, „*tharsei udeis athanatos*”. *Etude de vocabulaire religieux*. „Revue de l’Hist. Relig.” 113: 1936, z. 2/3, s. 188—206). „Przegl. Klas.”. R. 3: 1937, nr 1/4, s. 161—163.

28. Rudniewa T.: (Rec. z: F. Cumont, *Le plus ancienne légende de Saint Georges*). „Przegl. Klas.”. R. 3: 1937, nr 1/4, s. 164.

29. Rudniewa T.: (Rec. z: M. Goguel, *Les Nicolaites*. „Revue de l’Hist. des Religions”, 115: 1937, s. 5—36). „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 4/7, s. 134—136.

30. Rudniewa T.: *Cesarz Claudius a chrześcijanie*. „Przegl. Klas.” R. 4: 1938, nr 8/9, s. 555—561.

31. Więckowski S.: *Z dziejów ostatniej reakcji pogańskiej w Rzymie starożytnym*. „Przegl. Klas.”. R. 3: 1937, nr 1/4, s. 27—78.

32. Więckowski S.: (Rec. z: J. Böni, *Le problème de l’Eglise*. Lausanne 1934 Payot, ss. 290). „Przegl. Klas.”. R. 4: 1938, nr 4/7, s. 130—134.

33. [Wnorowski] M. W.: (Rec. z: M. Hellman, *Marcellus von Side als Arzt und die Kairaniden des Hermes Trismegistos*. Leipzig 1934, s. 50). „Przegl. Klas.”. R. 2: 1936, nr 3, s. 213—214.

34. [Zakrzewski] K. Z.: (Rec. z: F. Lot, *La fin du monde antique et le début de moyen age*. Paris 1927, ss. XXVI, 513). „Kwart. Klas.”. R. 3: 1929, nr 1, s. 97—98.

Czesław Mazur, Warszawa